

Klimats un energopārvaldība

Informatīvs izdevums #1

2016.gada janvāris

PROJEKTA "JAUNU METOŽU LIETOJUMS APMĀCĪBĀS PAR PIELĀGOŠANOS KLIMATA PĀRMAIŅĀM UN TO MAZINĀŠANU" INFORMATĪVS IZDEVUMS

AKTUALITĀTES

No idejas līdz īstenošanai

Aiga Barisa, Marika Rošā, SIA Ekodoma

Enerģijas patēriņa un oglekļa dioksīda (CO₂) emisiju samazināšana ir viena no aktuālākajām tēmām Eiropas un Latvijas politikas dienas kārtībā. Dažādi pētījumi ir pierādījuši, ka tieši pašvaldībām ir vislielākais potenciāls abu mērķu sasniegšanā.

Šobrīd Latvijā ir 19 pašvaldības, kas, pievienojoties Pilsētas mēru pakta iniciatīvai, ir uzņēmušās atbildību par pašvaldībā radīto CO₂ emisiju samazināšanu. Problēmas rodas brīdī, kad tiek uzsākta ilgtspējīgas enerģijas rīcības plānā noteikto pasākumu ieviešana. Pasākumi bieži nav pietiekami detalizēti izstrādāti un trūkst praktiskas pieredzes, kā tos īstenot reālajā dzīvē.

Projekta ideja

Balsoties uz savu pieredzi darbā ar pašvaldībām, SIA Ekodoma nolēma šo izaicinājumu pārvērst projekta idejā. Tā tapa projekts "Jaunu

metožu lietojums apmācības par pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu". Projekts tiek īstenots Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2009.-2014.gada perioda programmas „Nacionālā klimata politika” neliela apjoma grantu shēmas projektu iesniegumu atklāta konkursa „Kapacitātes celšana pētījumiem un pasākumiem sabiedrības zināšanu uzlabošanai par klimata pārmaiņām un to radītajām sekām” ietvaros.

Partneri

Projektā kā partneri ir iesaistītas trīs Latvijas pašvaldības (Salaspils un Saldus novadi un Jūrmalas pilsēta) un ārvalstu eksperts, kas kopā veido spēcīgu komandu visu aktivitāšu īstenošanai.

Īstenošanas laiks

Projekta aktivitātes plānots pabeigt līdz 2016.gada jūlijam.

Noslēdzas apmācības semināru cikls

Ar semināru Rīgā, 2015.gada 12.novembrī, noslēdzās piecu reģionālo apmācības semināru "Klimats un energopārvaldība. Iespējas un izaicinājumi" cikls

Lpp 2

Aizvadīti mentoringa semināri

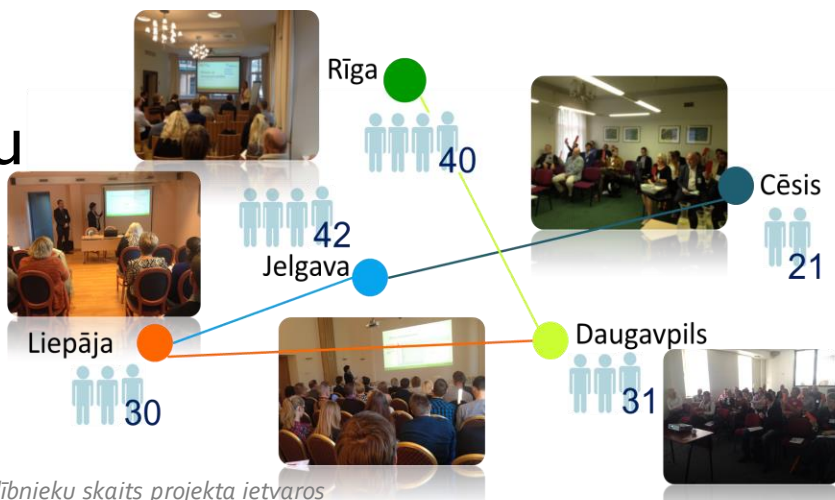
2015.gada 3.-4.decembrī pašvaldībās notika mentoringa semināri.

Lpp 3

Noslēdzas apmācības semināru cikls

Marika Rošā, SIA Ekodoma

Viena no pirmajām projekta aktivitātēm bija apmācības moduļa izstrāde. Apmācības modulis tika izstrādāts, lai ar mērķauditoriju diskutētu un apspriestu jautājumus, kas skar klimata pārmaiņu būtību, pierādījumus, kā arī par to, kāpēc un kā klimata mērķus iestrādāt jebkura līmeņa stratēģiskajos dokumentos, ieskaitot jautājumus par pielāgošanos klimata pārmaiņām. Klimata pārmaiņu jautājums ir jāskata kā starpnozaru jautājums, jo tas nav tikai vides aspekts, kas tiek risināts, bet vienlaicīgi arī jādomā, kā veidot klimata elastīgu infrastruktūru (enerģētikas, transporta, mežsaimniecības un citu nozaru spēja pielāgoties klimata pārmaiņām). Tādējādi 1. modulis tika veidots kā tradicionāls apmācības kurss, liekot īpašu uzsvāru uz klimata pārmaiņu aspektu sasaisti ar infrastruktūras pielāgošanas spējām pašvaldībās, uzņēmumos un citviet.

Dalībnieku skaits projekta ietvaros organizētajos apmācības semināros 5 Latvijas pilsētās

Balstoties uz izveidoto apmācību moduli, tika organizēti četri vienas dienas apmācības kursi plānošanas reģionos (Cēsis, Jelgavā, Liepājā un Daugavpilī) un noslēdzošais seminārs Rīgā 2015.gada 12.novembrī.

Visu piecu apmācību programmas tika veidotas līdzīgi un sastāvēja no teorētiskās (lekcijas) un praktiskās (diskusijas) daļas.

Semināru prezentācijas ir atrodamas projekta mājaslapā

www.energoplanosana.lv

SEMINĀROS APSKATĪTĀS TĒMAS

- Klimata pārmaiņu būtība un nozīmība Latvijā
- Energoplānošana un klimata pārmaiņu jautājumi no valstiskā viedokļa
- Pirmie soļi energopārvaldībā un enerģijas patēriņa datu uzskaitē
- Siltumenerģijas un elektroenerģijas patēriņa samazināšana ēkās
- Energoapgādes kartēšana
- Uzvedības maiņa un tās ietekme uz enerģijas rēķinu

Apmācības semināri pulcē plašu interesentu loku

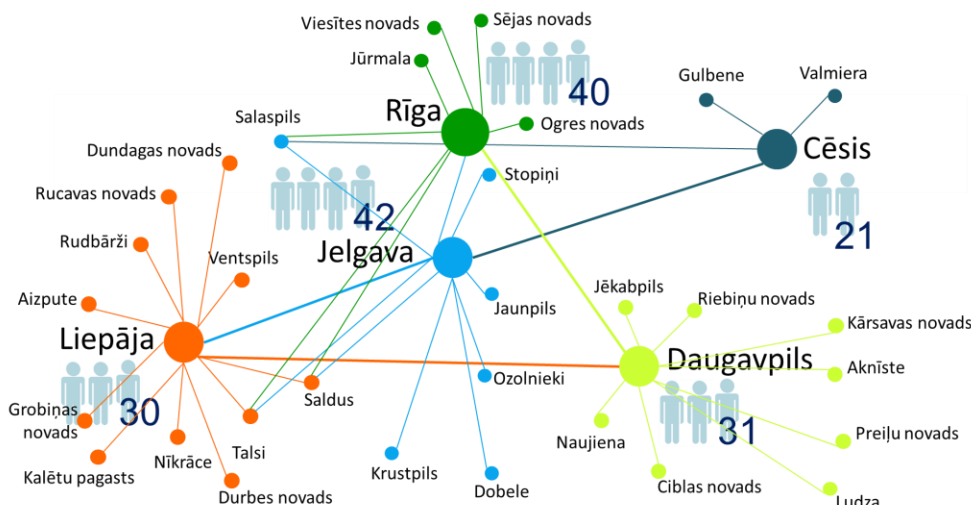
Kopā apmācībās piedalījās 142 dalībnieki, kas pārsniedza projektā gaidītos rezultātus.

31% no kopējā dalībnieku skaita pārstāvēja pašvaldības, kas arī ir projekta galvenā mērķauditorija. Otra lielākā dalībnieku grupa pārstāvēja izglītības iestādes. Piemēram, Jelgavā piedalījās 16 studenti un pasniedzēji no Latvijas Lauksaimniecības universitātes. Apmācības piedalījās arī pārstāvji no enerģētikas uzņēmumiem, tai skaitā no Latvenego, kā arī no ražošanas uzņēmumiem, valsts iestādēm, komunālajām un nekustamā īpašuma pārvaldēm u.c.

Īpašs prieks organizatoriem ir par projekta primārās mērķa grupas – Latvijas pašvaldību – lielo aktivitāti.

Kopā apmācībās piedalījās pārstāvji no 36 pašvaldībām.

Pašvaldību pārstāvju dalība piecos apmācības semināros

Mentoringa semināri pašvaldībās

Aiga Barisa, SIA Ekodoma

2015. gada 3.-4. decembrī mentoringa aktivitātes ietvaros notika vizītes projekta partneru pašvaldībās – Salaspilī, Jūrmalā un Saldū. Pirmajā dienā mentori apmeklēja Salaspils novada un Jūrmalas pilsētas pašvaldības, bet otrajā dienā viesojās Saldus novada pašvaldībā. Mentoru lomā iejūtās Liepājas pilsētas pašvaldības izpilddirektora vietnieks nekustamā īpašuma jautājumos Mārtiņš Tīdens un Ostfoldas Universitātes koledžas (Norvēģija) projektu vadītājs Auduns Amundsens (Audun Amundsen), kurš ir arī projekta partneris.

Vizītes dienas kārtībā katrā no pašvaldībām bija šādi jautājumi:

- Pašvaldības pārstāvja prezentācija par esošo energopārvaldības praksi, enerģijas patēriņu pašvaldībā, galvenajiem izaicinājumiem un nākotnes plāniem
- Norvēģijas mentora prezentācija par Norvēģijas pašvaldību pieredzi vides un enerģijas jautājumu risināšanā
- Darbs grupās un interaktīva diskusija par nepieciešamajiem soļiem energopārvaldības sistēmas ieviešanā.

Mentoringa vizīšu mērķis bija pieredzes apmaiņas veicināšana starp pieredzējušām un mazāk pieredzējušām pašvaldībām. Starp Latvijas pašvaldībām ir tādas, kas jau ir sasniegušas nozīmīgus rezultātus klimata pārmaiņu mazināšanā. Viena no šīm pašvaldībām ir Liepāja. Liepājas pilsētas pašvaldība kā mentors atbalsta aktivitātes visā projekta garumā. Papildus ir pieaicināts eksperts no Norvēģijas, kuram ir ilggadēja pieredze ilgtspējīgā energopārvaldībā.

Mentoringa ir viena no trīs "jaunajām" apmācības metodēm, kas tiek izmantota projekta ietvaros. Bez mentoringa vēl ir paredzētas līdzvērtīgas sadarbības un ēnošanas aktivitātes, kas tiks īstenotas turpmāk projekta gaitā.

Šie semināri bija otrā un noslēdzošā mentoringa ietvaros organizētā aktivitāte.

Pirmais mentoringa seminārs notika 2015.gada 9.septembrī, Liepājas pilsētas pašvaldībā. Semināra mērķis bija veicināt pieredzes apmaiņu un labās prakses pārņemšanu no Liepājas uz citām Latvijas pašvaldībām.

Semināra laikā Liepājas pilsētas pašvaldības izpilddirektora vietnieks Mārtiņš Tīdens un SIA Liepājas enerģija valdes priekšsēdētājs Anatolijs Suškovs iepazīstināja klātesošos ar pilsētas pieredzi ilgtspējīga enerģijas rīcības plāna ieviešanā un monitoringā, pašvaldības iestāžu ēku renovācijā un siltumapgādes sistēmas sakārtošanā. Viņu prezentācijām sekoja interaktīva diskusija par tādiem jautājumiem kā:

- Kā nodrošināt energoplānos noteikto enerģijas un emisiju samazināšanas pasākumu sistemātisku ieviešanu un monitoringu?
- Kā nodrošināt pašvaldības ēku (energoefektivitātes) monitoringu?
- Kā tiek plānoti un organizēti pašvaldības ēku siltināšanas projekti?
- Kāda loma ir siltumapgādes uzņēmumam pašvaldībā un kā veicināt sadarbību ar to?
- Kādi ir rādītāji un metodika, pēc kuriem var salīdzināt centralizētās siltumapgādes uzņēmumus? U.c.

Semināra dalībnieku vidū bija pārstāvji no 6 pašvaldībām – Saldus, Salaspils, Ādažiem, Ropažiem, Daugavpils un Cēsīm.

Dienas noslēgumā dalībniekiem bija iespēja doties pieredzes apmaiņas vizītē uz Liepājas pašvaldības policiju un SIA Liepājas enerģija biomasas koģenerācijas staciju, lai klātienē iepazītos ar tur īstenotajiem energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu projektiem.

IESKATS MENTORINGA SEMINĀROS

Mentoringa seminārs Salaspilī

SIA Salaspils siltums valdes locekle Ina Bērziņa-Veita stāsta par uzņēmumam sadarbību ar pašvaldību energopārvaldības jautājumos

Mentoringa seminārs Jūrmalā

SIA Ekodoma projektu vadītāja Marika Roša zīmē Jūrmalas pilsētas energopārvaldības shēmu

Mentoringa seminārs Saldū

Pašvaldības Attīstības nodaļas vadītāja Laine Blūma stāsta par energopārvaldību Saldus novada pašvaldībā

Klimats un enerGOPārvaldība Informatīvs izdevums #1

www.energoplanosana.lv
www.ekodoma.lv

Kontaktinformācija

Aiga Barisa, projekta vadītāja
SIA Ekodoma

aiga@ekodoma.lv

T.67323212

Projekta partneri

SIA Ekodoma

Salaspils novada pašvaldība

Saldus novada pašvaldība

Jūrmalas pilsētas pašvaldība

Ostfoldas Universitātes koledža